EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 14. 1. 2025
COM(2025) 7 final

2025/0003 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2019/310, pokiaľ ide o predĺženie platnosti povolenia udeleného Poľsku uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 226 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Podľa článku 395 ods. 1 smernice 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (ďalej len „smernica o DPH“) môže Rada jednomyseľne na návrh Komisie oprávniť ktorýkoľvek členský štát, aby uplatňoval osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení uvedenej smernice s cieľom zjednodušiť výber DPH alebo zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam.

Poľsko listmi, ktoré Komisia zaevidovala 27. marca 2024 a 1. októbra 2024, požiadalo o povolenie naďalej sa odchyľovať od článku 226 smernice o DPH v súvislosti s požiadavkami na fakturáciu dane z pridanej hodnoty (DPH), aby mohlo naďalej uplatňovať povinný mechanizmus rozdelenej platby za dodania tovaru a poskytovanie služieb, ktoré sú v Poľsku vystavené riziku podvodu. V súlade s článkom 395 ods. 2 smernice o DPH Komisia listom z 9. októbra 2024 informovala o žiadosti predloženej Poľskom ostatné členské štáty. Listom z 10. októbra 2024 Komisia oznámila Poľsku, že má všetky informácie potrebné na posúdenie žiadosti.

Výnimka, v prípade ktorej sa žiada o predĺženie, bola pôvodne udelená vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2019/310[1] na obdobie od 1. marca 2019 do 28. februára 2022 a prvýkrát bola jej platnosť predĺžená vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2022/559 z 5. apríla 2022[2] na obdobie do 28. februára 2025.

Poľsko v súlade s článkom 2 druhým odsekom vykonávacieho rozhodnutia Rady (EÚ) 2019/310 predložilo Komisii správu o celkovom vplyve jeho opatrenia na mieru podvodov a na dotknuté zdaniteľné osoby, ktorú Komisia zaevidovala 13. novembra 2023.

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Keď skončilo obdobie dobrovoľného mechanizmu rozdelenej platby, Poľsko v nadväznosti na vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2019/310 zaviedlo povinný mechanizmus rozdelenej platby v súvislosti s dodávaním určitého tovaru a poskytovaním určitých služieb, ktoré sú vystavené riziku podvodu. Znamená to, že ak sa dodanie tovaru alebo poskytovanie služieb uskutočňuje v rámci tohto mechanizmu (t. j. faktúry za tovar a služby v tomto rámci na celkovú hrubú sumu vrátane DPH nad 15 000 PLN), dodávateľ resp. poskytovateľ musí mať okrem svojho bežného bankového účtu osobitný blokovaný „účet pre DPH“. Čistá suma bez DPH sa prevádza na bežný bankový účet dodávateľa resp. poskytovateľa a suma DPH sa prevádza na tento osobitný účet pre DPH. Hoci finančné prostriedky na blokovanom účte zostávajú vo vlastníctve dodávateľa resp. poskytovateľa, možno ich použiť len na konkrétne účely, ako je platba splatnej DPH daňovému orgánu alebo platba DPH na základe faktúr prijatých od iných dodávateľov resp. poskytovateľov. V prípade preplatku DPH na vstupe nad rámec DPH na výstupe sa príslušná suma musí vrátiť do 60 dní na bežný účet zdaniteľnej osoby.

Na to, aby systém fungoval, musia faktúry za dodania resp. poskytnutia v rámci mechanizmu rozdelenej platby zahŕňať osobitné vyhlásenie, že v prípade platieb uskutočnených bankovým

[1] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2019/310 z 18. februára 2019, ktorým sa Poľsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 226 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 51, 22.2.2019, s. 19 – 27).

[2] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/559 z 5. apríla 2022, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2019/310, pokiaľ ide o povolenie udelené Poľsku, aby naďalej uplatňovalo osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 226 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 108, 7.4.2022, s. 51 – 59).

prevodom musí byť DPH uhradená na dodávateľov resp. poskytovateľov osobitný bankový účet pre DPH. S cieľom umožniť to je nutné odchýliť sa od článku 226 smernice o DPH, v ktorom sa stanovuje, že na faktúrach možno vyžadovať len údaje vymenované v uvedenom článku. Údaje týkajúce sa mechanizmu rozdelenej platby v uvedenom článku stanovené nie sú.

Ako bolo uvedené, po prvom predĺžení platnosti na obdobie do konca februára 2025 Poľsko teraz požiadalo o ďalšie predĺženie, keďže usudzuje, že odchyľujúce sa opatrenie potrebné na fungovanie mechanizmu rozdelenej platby malo kladný účinok.

Okrem tohto predĺženia Poľsko požiadalo o nahradenie súčasnej prílohy s tovarom a službami, na ktorých dodania a poskytovanie sa mechanizmus rozdelenej platby vzťahuje. V súčasnosti je zoznam založený na poľskej klasifikácii tovaru a služieb (PKWiU 2015). Plánuje sa však, že vnútroštátny systém zatrieďovania na identifikáciu tovaru vo vnútroštátnych právnych predpisoch sa nahradí kombinovanou nomenklatúrou. S cieľom vyhnúť sa tomu, aby bolo výnimku nutné aktualizovať počas obdobia jej uplatňovania, Poľsko požiadalo, aby sa zoznam 150 jednotlivých položiek nahradil súhrnným a zjednodušeným zoznamom 13 kategórií zahŕňajúcich ten istý predmet. Poľsko potvrdilo, že rozsah pôsobnosti výnimky sa zavedením tohto zjednodušeného zoznamu nerozšíri.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Výnimka je založená na článku 395 smernice o DPH, a to s cieľom zjednodušiť výber DPH alebo zabrániť určitým formám daňových únikov či vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam. Poľsko požiadalo o odchyľujúce sa opatrenie s cieľom bojovať proti daňovým únikom v odvetviach, v ktorých sa podvody v oblasti DPH odhaľujú už roky. Výnimka je v súlade s existujúcimi ustanoveniami politiky.

V tejto súvislosti treba poznamenať, že Taliansku bolo vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2023/1552[3] povolené predĺžiť podobnú výnimku v súvislosti s uplatňovaním mechanizmu rozdelenej platby v prípade určitých osobitných dodávok.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Článok 395 smernice o DPH.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Vzhľadom na ustanovenie smernice o DPH, z ktorého návrh vychádza, sa zásada subsidiarity neuplatňuje.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z týchto dôvodov.

Rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na základe jeho vlastnej žiadosti a nezakladá sa ním žiadna povinnosť.

[3] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2023/1552 z 25. júla 2023, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2017/784, pokiaľ ide o obdobie povolenia a rozsah pôsobnosti osobitného opatrenia odchyľujúceho sa od článkov 206 a 226 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, ktoré bolo prijaté Talianskom (Ú. v. EÚ L 188, 27.7.2023, s. 45 – 47).

Výnimka je časovo obmedzená a rozsah pôsobnosti je zameraný na tovar a služby v konkrétnych odvetviach, ktoré spôsobujú značné problémy v súvislosti s daňovými podvodmi.

Vzhľadom na široký rozsah pôsobnosti výnimky musí Poľsko v prípade, ak by požiadalo o povolenie predĺžiť platnosť osobitného opatrenia, predložiť správu o fungovaní a účinnosti opatrenia na mieru podvodov v oblasti DPH a na zdaniteľné osoby (v súvislosti s vracaním DPH, administratívnou záťažou, možnými nákladmi pre zdaniteľné osoby atď.).

Osobitné opatrenie je preto úmerné sledovanému cieľu, a to bojovať proti daňovým únikom a zjednodušiť výber daní.

- **Výber nástroja**

Navrhovaný nástroj: vykonávacie rozhodnutie Rady.

Podľa článku 395 smernice o DPH je výnimka zo spoločných pravidiel o DPH možná iba na základe oprávnenia Rady konajúcej jednomyseľne na návrh Komisie. Vykonávacie rozhodnutie Rady je najvhodnejším nástrojom, keďže môže byť určené jednotlivému členskému štátu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Tento návrh vychádza zo žiadosti, ktorú predložilo Poľsko, a týka sa iba tohto členského štátu.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Externá expertíza nebola potrebná.

- **Posúdenie vplyvu**

Týmto návrhom vykonávacieho rozhodnutia Rady sa Poľsku povoľuje naďalej sa odchyľovať od článku 226 smernice o DPH s cieľom umožniť fungovanie povinného mechanizmu rozdelenej platby pre platby DPH na dodania konkrétneho tovaru a poskytovanie konkrétnych služieb uvedených v reštriktívnom zozname.

Ako bolo uvedené, Poľsko predložilo Komisii správu v súlade s požiadavkou pri predchádzajúcej výnimke.

Z tejto správy vyplýva, že od posledného predĺženia platnosti povinný mechanizmus rozdelenej platby naďalej pomáhal obmedzovať (kolotočové) podvody, vyhýbanie sa daňovým povinnostiam a daňové úniky. Tento mechanizmus navyše poskytuje zákazníkom záruku, že nemôžu byť nedobrovoľne zapojení do podvodných praktík dodávateľa resp. poskytovateľa, za ktoré by mohli niesť spoločnú a nerozdielnu zodpovednosť.

Vracanie DPH a uvoľňovanie finančných prostriedkov z účtov pre DPH sa zrýchlili (z priemerných 27,56 dňa v roku 2018 na 19,41 dňa v roku 2022) a zlepšili finančnú likviditu zdaniteľných osôb. Administratívne náklady sa znížili, pretože sa týmto mechanizmom v mnohých prípadoch nahradil mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, v prípade ktorého existuje viac povinností spojených s vykazovaním. Okrem toho, zdaniteľným osobám, či sú usadené v Poľsku alebo v inom členskom štáte, nevznikajú na otvorenie účtu

pre DPH v banke v Poľsku žiadne náklady. V prípade, ak by banka účtovala poplatky za vedenie účtu pre DPH, tieto vzniknuté náklady prepláca príslušný daňový orgán.

Ďalej sa uvádza niekoľko ďalších hlavných údajov a zistení zo správy.

Pred nadobudnutím účinnosti opatrenia sa zistilo, že celkový podvod na DPH v roku 2018 predstavoval 5 168 779 146 PLN. V roku 2019 sa táto suma znížila na 4 716 202 928 PLN, v roku 2020 na 3 533 646 348 PLN, v roku 2021 na 2 672 606 551 PLN a v roku 2022 na 1 671 788 122 PLN. Na konci obdobia preskúmania v roku 2022 to predstavuje zníženie o 52,69 % oproti roku 2020 a od začiatku opatrenia zníženie o 67,66 %.

Podobne klesol aj počet konaní týkajúcich sa podvodov v oblasti DPH. Pred opatrením, v roku 2018, bolo 3 507 konaní. Ich počet sa v roku 2019 znížil na 3 389, v roku 2020 na 2 973 a v roku 2021 na 3 288. Po miernom zvýšení v roku 2021 sa ich počet v roku 2022 ďalej znížil na 2 750. Predstavuje to 7,5 % zníženie oproti roku 2020 a 21,59 % zníženie od začiatku opatrenia.

Neprerušené uplatňovanie mechanizmu rozdelenej platby viedlo k ďalšiemu obmedzeniu kolotočových podvodov. Pred zavedením mechanizmu v roku 2018 bol počet začatých konaní týkajúcich sa kolotočových podvodov 558. V roku 2019 sa ich počet znížil na 277 a v roku 2020 na 207. V roku 2021 sa ďalej znížil na 167 a v roku 2022 na 97. Na konci roku 2022 to predstavuje zníženie o 53,14 % oproti roku 2020 a zníženie o 82,62 % od začiatku opatrenia.

Následne sa zaznamenalo, že zistené rozpočtové straty v dôsledku kolotočových podvodov s DPH sa znížili. Pred zavedením mechanizmu v roku 2018 prestavovali straty 4 496 602 940 PLN, v roku 2019 sa znížili na 2 468 437 745 PLN a v roku 2020 na 1 107 992 201 PLN. V období preskúmania v roku 2021 dosahovali straty 1 229 821 973 PLN a v roku 2022 dosahovali 111 103 219 PLN. Tento výsledok predstavuje radikálne zníženie o 89,97 % oproti roku 2020 a o 97,53 % od začiatku opatrenia.

Na základe toho sa Komisia domnieva, že pokračovanie opatrenia zahŕňajúceho obmedzenú výnimku z požiadaviek na faktúry stanovených v článku 226 smernice o DPH je opodstatnené, keďže umožní zachovať pozitívne účinky povinného mechanizmu rozdelenej platby pre vopred vymedzený počet druhov tovaru a služieb. Navrhuje sa teda udeliť výnimku od 1. marca 2025 do 28. februára 2028.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Opatrenie nebude mať nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH.

5. ĎALŠIE PRVKY

Návrh obsahuje doložku o ukončení platnosti – automaticky určenú lehotu.

2025/0003 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2019/310, pokiaľ ide o predĺženie platnosti povolenia udeleného Poľsku uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 226 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty[1], a najmä na jej článok 395 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2019/310[2] Rada Poľsku povolila zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 226 smernice 2006/112/ES a vyžadovať od dodávateľov alebo poskytovateľov, aby DPH z faktúr vystavených medzi zdaniteľnými osobami a zaplatených elektronickými bankovými prevodmi v súvislosti s dodaniami tovaru a poskytovaním služieb uvedených v zozname v prílohe k uvedenému vykonávaciemu rozhodnutiu platili prostredníctvom osobitného a blokovaného bankového účtu pre daň z pridanej hodnoty (DPH) otvoreného v Poľsku. Vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2022/559[3] sa platnosť uvedeného povolenia predĺžila do 28. februára 2025.

(2) Poľsko listmi, ktoré Komisia zaevidovala 27. marca 2024 a 1. októbra 2024, požiadalo o ďalšie predĺženie platnosti povolenia odchyľovať sa od článku 226 smernice 2006/112/ES v súvislosti s požiadavkami na fakturáciu DPH, aby mohlo naďalej uplatňovať povinný mechanizmus rozdelenej platby pri dodávaní tovaru a poskytovaní služieb, ktoré sú vystavené riziku podvodu a na ktoré sa zvyčajne vzťahuje postup, ktorým sa za povinného platiť DPH za dodanie určitého tovaru alebo poskytnutie určitých služieb určuje nadobúdateľ (tzv. mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti), a to od 1. marca 2025 do 28. februára 2028.

(3) V súlade s článkom 395 ods. 2 smernice 2006/112/ES Komisia listom z 9. októbra 2024 informovala o žiadosti predloženej Poľskom ostatné členské štáty. Listom z 10. októbra 2024 Komisia oznámila Poľsku, že má všetky informácie potrebné na posúdenie danej žiadosti.

---

[1] Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj.

[2] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2019/310 z 18. februára 2019, ktorým sa Poľsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 226 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 51, 22.2.2019, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2019/310/oj).

[3] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/559 z 5. apríla 2022, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2019/310, pokiaľ ide o povolenie udelené Poľsku, aby naďalej uplatňovalo osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 226 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 108, 7.4.2022, s. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/559/oj).

(4) Povinný mechanizmus rozdelenej platby sa uplatňuje na tovar a služby uvedené v zozname v prílohe k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2019/310. Prílohu tvorí rozsiahly podrobný zoznam tovaru a služieb zatriedených v súlade s poľskou klasifikáciou tovaru a služieb. Keďže Poľsko v súčasnosti na vnútroštátnej úrovni nahrádza tento systém klasifikácie systémom kombinovanej nomenklatúry stanoveným v nariadení Rady (EHS) č. 2658/87[4], aby nebolo nutné zmeniť povolenie odchýliť sa od článku 226 smernice 2006/112/ES, zoznam v prílohe k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2019/310 by sa mal nahradiť zjednodušeným zoznamom kategórií tovaru a služieb. Poľsko potvrdilo, že nahradenie zoznamu nepovedie k rozšíreniu rozsahu pôsobnosti povinného mechanizmu rozdelenej platby. Na tento účel sa naďalej uplatňuje povinnosť oznámiť vnútroštátne opatrenie Komisii, ako sa stanovuje v článku 2 vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2019/310.

(5) Zo správy, ktorú Poľsko predložilo 13. novembra 2023 podľa článku 2 druhého odseku vykonávacieho rozhodnutia Rady (EÚ) 2019/310, o celkovom vplyve predĺženia platnosti povolenia na mieru podvodov v oblasti DPH a na dotknuté zdaniteľné osoby, vyplýva, že odkedy bola platnosť povolenia predĺžená, neprerušené uplatňovanie povinného mechanizmu rozdelenej platby na dodania určitého tovaru a poskytovanie určitých služieb viedlo hlavne k obmedzeniu kolotočových podvodov v odvetviach, na ktoré sa tento mechanizmus vzťahuje, ako je odvetvie ocele, šrotu, vzácnych kovov a palív. Poľsko okrem toho oznámilo, že pokiaľ ide o obchodníkov oprávnených na vrátenie DPH, poľským orgánom sa v záujme posilnenia hotovostnej situácie takýchto obchodníkov podarilo skrátiť lehotu na vrátenie pod dvadsať dní.

(6) Výnimky sa spravidla udeľujú na obmedzené obdobie tak, aby sa dalo posúdiť, či je osobitné opatrenie primerané a účinné. Je preto vhodné, aby sa platnosť výnimky predĺžila do 28. februára 2028. Povinnosť stanovená v článku 2 vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2019/310, aby Poľsko predložilo novú správu o celkovom vplyve výnimky v prípade, že požiada o predĺženie jej platnosti, by sa mala naďalej uplatňovať.

(7) Osobitné opatrenie nebude negatívny účinok na celkovú výšku príjmov z dane vybranej na stupni konečnej spotreby a nebude mať žiadny nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH.

(8) Vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2019/310 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2019/310 sa mení takto:

1. V článku 3 druhom odseku sa dátum „28. februára 2025“ nahrádza dátumom „28. februára 2028“.

2. Príloha sa nahrádza textom uvedeným v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

[4] Nariadenie Rady (EHS) č. 2658/87 z 23. júla 1987 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku (Ú. v. ES L 256, 7.9.1987, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj).

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Poľskej republike.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka